

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce:	Sociální vztahy a z nich vznikající role ve školní družině z pohledu vychovatelů
Autor práce:	Monika Štyxová
Obor studia:	Pedagogika volného času
Posudek vypracoval:	doc. MgA. Stanislav Suda, Ph.D.
Datum:	25. 4. 2022

Práce je rozdělena do dvou částí. V prvních dvou kapitolách se věnuje sociálním skupinám a výchově ve volném čase. Tato část je zpracována standardně, z hlediska prokázání orientace v literatuře i oboru samotném je bez zásadních připomínek. Následuje část druhá, postavená na výzkumném šetření.

Formální a jazyková stránka:

Práce je formálně v pořádku, citační norma je v zásadě dodržována. Odborná literatura je vybrána z oborů pedagogiky volného času, sociální psychologie i základů výzkumné metodologie. Přepisy rozhovorů jsou v přílohách.

Obsahová stránka:

Práce má logickou stavbu. Teoretická část začíná vyjasněním pojmů socializace, sociální role, sociální skupina a její vliv na jedince, pokračuje k tématu volného času, výchovy ve volném čase, vychovatele. Zmíněny jsou také různé typy školských zařízení pro neformální vzdělávání.

Cílem praktické části bakalářské práce bylo zjistit, zda si vychovatelé ve školních družinách uvědomují, že je školní družina prostor, ve kterém děti vstupují do nejrozličnějších vztahů a zkoušejí si různé sociální role, a pokud si tento fakt uvědomují, jak s ním dále nakládají. Zda se nějakým aktivním způsobem podílejí na tom, aby školní družina byla podnětným prostředím k navazování vztahů a zkoušení si nejrozličnějších sociálních rolí. Zároveň šlo i o to zjistit, jaké sociální role se ve školních družinách nejčastěji objevují a jestli existují faktory, které tyto role mohou nějakým způsobem více či méně ovlivňovat.

Přestože se jedná pouze o bakalářskou práci, studentka se rozhodla vstoupit na pole výzkumné. Díky rozhovorům a získaným datům se podařilo vytvořit poměrně zajímavý metodologický pohled na zkušenost začínajícího výzkumníka. Paradoxně se tedy nebudu v posudku věnovat výsledkům samotným. Ocituji, dle mého názoru, nejpodstatnější zjištění studentky samotné:

Ke splnění výzkumného cíle byly v rámci výzkumného šetření provedeny rozhovory s pěti vychovatelkami ze tří různých základních škol. Vzhledem k tomu, že původně zvolená taktika sběru dat, tedy polostrukturovaný rozhovor, se ukázala být ne zcela vhodnou, proběhl poslední

z rozhovorů naprosto nestrukturovaně a v jiném prostředí než ve školní družině, tak aby se respondentka cítila dobře a byla ochotná komunikovat otevřeně. Pro celistvý pohled na chod této družiny byl rozhovor doplněn o rozhovor se dvěma dětmi docházejícími do družiny této respondentky. U všech respondentek došlo ke zjištění, že si fakt, že školní družina je prostorem pro dětské interakce, uvědomují a všímají si víceméně i stejných rolí, které se ve družině objevují. Nicméně se také bohužel ukázalo, že ne všechny vychovatelky jsou schopny vysvětlit, jakým způsobem pro děti ve své družině mohou utvářet podnětné prostředí, aby děti chtěly navazovat nové vztahy a zkoušet si nové role.

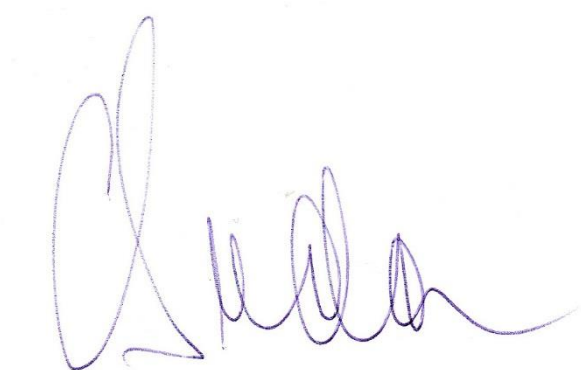
V budoucnosti by se na tuto práci dalo navázat a zajistit si širší výzkumný vzorek tak, aby došlo ke zvýšení validity, a to zejména v oblasti způsobů, jak utvářet pro děti ve školní družině podnětné prostředí pro nové interakce a vstupování do nejrůznějších rolí. Zároveň by tato práce mohla posloužit jako určité postrčení k zamyšlení se vychovatelů ve školní družině nad svou prací.

Studentka si tedy sama ujasnila, jaký typ je metody pro tento výzkum funkční, zareagovala, poučila se a problém nahlédla. Nezůstala v rovině aplikace výzkumné metody. Dá se říct, že u ní proběhla sebereflexe výzkumníka. To je u prvního výzkumného pokusu na této úrovni pozoruhodné.

Studentka se tedy nakonec s nástrahami kvalitativního šetření popasovala a podstatné pro práci vytěžila – jak z pohledu věcného, tak metodologického.

Závěr:

Tato bakalářská má ambice výzkumné, ale i z pohledu teoretického je standardní. Práce tak splňuje požadavky na tento typ práce a doporučuji ji k obhajobě. Na základě průběhu obhajoby práce navrhuji rozhodnout známku na pomezí **výborně – velmi dobře**.

doc. MgA. Stanislav Suda, Ph.D.